

Digital Leadership of School Administrators under the Jurisdiction of the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office

Chaiwat Chitamat¹ and Samak Waikhuntod²

Nakorn Ratchasima College, Thailand

¹Email: chaiwatkruptee@gmail.com, ORCID ID:

²Corresponding author email: Samak.waikhuntod2@gmail.com, ORCID ID:

Received 14/03/2024

Revised 05/05/2024

Accepted 20/07/2024

Abstract

Background and Aims: The world changes in the 21st century to a fully digital era. As a result, school management must inevitably use technology as a tool to support teaching and learning. Schools in this century have undergone significant changes in many areas, such as the nature of knowledge. Learner's role and the role of the teacher. This is something that school administrators need to have the ability to understand and to support these changes. This research has the following objectives: 1) to study the digital leadership level of educational institution administrators under the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office. 2) To compare the digital leadership of educational institution administrators under the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office. Classified by position Work experience and the size of the educational institution. 3) To study methods for developing digital leadership of educational institution administrators under the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office.

Methodology: The sample used in this research consisted of 331 school administrators and teachers. The sample size was determined according to Krejci and Morgan's table. and used the random sampling method. The research instrument was a questionnaire with a 5-level rating scale. Which has a consistency index value in the range of 0.80 - 1.00 and a reliability value for all questionnaires equal to 0.86. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, T-value and F-value tests.

Results: The results of the research found that: (1) A study of the level of leadership in the digital age of administrators of educational institutions under the Sakon Nakhon Secondary Educational

Service Area Office. Overall and in each aspect are at a high level. (2) Results of comparing opinions about leadership in the digital age of administrators of educational institutions under the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office. Classified by position Work experience and the size of the educational institution Overall and in each aspect, no differences were found. (3) Guidelines for promoting and developing leadership in the digital age of administrators of educational institutions under the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office consist of 5 areas: 1) having a modern leadership vision, 2) developing creativity, 3) paying attention to the needs of teachers and students, 4) increasing the efficiency of working together, and 5) promoting to have knowledge and ability.

Conclusion: The study found that educational administrators in Sakon Nakhon demonstrate strong leadership in the digital age across all areas, with no significant differences based on position, experience, or institution size. It also emphasizes five key strategies for improving leadership: cultivating a modern vision, creativity, attention to stakeholder needs, collaboration, and ongoing skill development.

Keywords: Leadership in Digital Age; Educational Institution Administrators; Learning Management Support

ภาวะผู้นำคุณิธิทัตของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ชัยวัฒน์ จิตอามาตย์ และ สมักร ไวยขุนทด

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 สู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ส่งผลให้การบริหารจัดการโรงเรียนต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โรงเรียนในศตวรรษนี้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายด้าน เช่น ลักษณะของความรู้ บทบาทของผู้เรียน และบทบาทของผู้สอน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความสามารถในการเข้าใจ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำคุณิธิทัตของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำคุณิธิทัตของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำคุณิธิทัตของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 331 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดเท่ากับ 0.86 สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า (1) การศึกษาระดับภาวะผู้นำคุณิธิทัตของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำคุณิธิทัตของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและในแต่ละด้านไม่พบความแตกต่าง (3) แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำคุณิธิทัตของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำที่ทันสมัย 2) การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ 3) การใส่ใจความต้องการของครูและนักเรียน 4) การเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกัน และ 5) การส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถ

สรุปผล: การศึกษาพบว่าผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดสกลนครมีภาวะผู้นำที่แข็งแกร่งในยุคดิจิทัลในทุกด้าน โดยไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญตามตำแหน่ง ประสบการณ์ หรือขนาดสถาบัน นอกจากนี้ยังเน้นกลยุทธ์สำคัญ 5 ประการในการพัฒนาภาวะผู้นำ ได้แก่ การปลูกฝังวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย ความคิดสร้างสรรค์ การใส่ใจต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความร่วมมือ และการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา; การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 สู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ส่งผลให้การบริหารจัดการโรงเรียนจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ โดยหลีกเลี่ยงไม่ได้ โรงเรียนในศตวรรษนี้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายด้าน เช่น ลักษณะของความรู้ บทบาทของผู้เรียน และบทบาทของผู้สอน ซึ่งทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความเข้าใจในบริบทที่เปลี่ยนแปลงนี้อย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งบูรณาการเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับห้องเรียนและโรงเรียน การนำเทคโนโลยีสู่โรงเรียนในยุคดิจิทัลนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางดิจิทัล เพื่อสร้างความยอมรับต่อเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มครูและบุคลากร เพื่อให้เห็นความสำคัญและนำไปบูรณาการกับการสอนและเนื้อหาวิชา ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ของครูให้มีความเป็นมืออาชีพ และกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กรในที่สุด นอกจากนี้ การใช้หลักการสื่อสารในกระบวนการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลยังมีความสำคัญ ผู้บริหารสามารถใช้สื่อออนไลน์ในการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมถึงบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและระบบการสื่อสารเหล่านี้จะช่วยในการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้และความเข้าใจในการสื่อสารผ่านระบบสารสนเทศยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2561)

ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) และแนวคิดประเทศไทย 4.0 ที่มุ่งขับเคลื่อนประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน มีการเน้นย้ำถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ โดยอิงจากนวัตกรรม การปฏิรูปกระบวนการทางธุรกิจ การผลิต การค้า และการบริการ ตลอดจนการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดินและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนานี้ มีการดำเนินการหลายประการ เช่น การสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัยและเพียงพอ รวมทั้งมีค่าบริการที่ไม่สูงเกินไปเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นในภูมิภาค การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการเข้าถึงบริการสาธารณะของประชาชนทุกกลุ่มและทุกท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมผู้ประกอบการและธุรกิจดิจิทัลให้เป็นกำลังสำคัญในการสร้างผลผลิตภาพของประเทศ การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ รวมถึงการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้และผู้ทำงานในระบบเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งระบบการศึกษาในด้าน

เทคโนโลยีดิจิทัล และการสร้างความพร้อมด้านไอซีทีโดยรวมของประเทศ เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ (วรวิทย์ เฟื่องพันธ์, 2561)

ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งคือ เทคโนโลยีดิจิทัล เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลมีความสำคัญในทุกด้านของสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม การศึกษา เศรษฐกิจ หรือแม้กระทั่งด้านสังคม เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน ดังนั้น นโยบายไทยแลนด์ 4.0 จึงมีบทบาทในการสนับสนุนการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมให้มีความก้าวหน้า (Rothidsathan, 2016 ; นิกร จันภิรม และศตพล กัลยา, 2562) เทคโนโลยีดิจิทัลไม่เพียงแต่เปลี่ยนแปลงรูปแบบและกระบวนการทำงาน แต่ยังต้องการทักษะดิจิทัลที่จำเป็นเพื่อใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ถือเป็นเครื่องมือและวิธีการที่สำคัญในการทำงานในยุคดิจิทัล สำหรับครูผู้สอน การจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับบริบทของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สร้างสรรค์นวัตกรรมดิจิทัลใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อน โดยอิงจากการรวมเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ นวัตกรรมดิจิทัลถือเป็นเพียงเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอน (ทินกร บัวชู, 2562)

ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารทุกคน เนื่องจากเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและนำองค์กรไปข้างหน้า โดยใช้ทักษะในการโน้มน้าวให้บุคลากรร่วมมือและมีส่วนร่วมในการทำงานเพราะผู้นำเพียงคนเดียวไม่สามารถทำงานให้สำเร็จได้ ความสามารถในการชักจูงให้คนอื่นคล้อยตามและยึดปฏิบัติตามนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้งานสำเร็จในภาพรวม นอกจากนี้ ผู้นำยังช่วยให้สมาชิกในกลุ่มทำงานตามภารกิจ และสร้างความแข็งแกร่งให้กับกลุ่มด้วย (อภิชาติ ครองยศ, 2560) การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สู่ยุคดิจิทัลทำให้การบริหารจัดการโรงเรียนจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โรงเรียนในยุคนี้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในด้านความรู้ บทบาทของผู้เรียน และบทบาทของผู้สอน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการเข้าใจบริบทที่เปลี่ยนแปลงนี้อย่างลึกซึ้ง และบูรณาการเทคโนโลยีในห้องเรียนให้เหมาะสม การนำเทคโนโลยีเข้าสู่โรงเรียนในยุคดิจิทัลนี้ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางดิจิทัลเพื่อสร้างการยอมรับในเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และการเปลี่ยนแปลงให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยทำให้พวกเขาเห็นความสำคัญ ยอมรับ และนำไปบูรณาการกับศาสตร์การสอนและเนื้อหาวิชา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพ จนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กร นอกจากนี้ การใช้หลักการสื่อสารในกระบวนการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัลยังมีความสำคัญ โดยสามารถใช้สื่อออนไลน์ในการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมถึงกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและระบบการสื่อสารช่วยในการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้และความเข้าใจในระบบสารสนเทศยุคดิจิทัล เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2561)

เทคโนโลยีจึงถือเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพตามความต้องการของประเทศ โดยมีหน้าที่หลักของสถานศึกษาในฐานะองค์กรที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการ

กำหนดทิศทางการบริหารจัดการศึกษา และเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความสำเร็จในกระบวนการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ การบูรณาการเทคโนโลยีกับการบริหารจัดการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นในยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำที่สำคัญในบริบทนี้คือภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี (Technology Leadership) ซึ่งเป็นรูปแบบพฤติกรรมกรรมการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดการเข้าถึงและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องและเหมาะสม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม และเพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปฏิบัติและเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายในสถานศึกษาเพื่อสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับหน่วยงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

การทบทวนวรรณกรรม

อภิชาติ ครองยศ (2560) สรุปว่า ภาวะผู้นำมีความสำคัญยิ่งต่อผู้บริหารทุกคนเพราะเป็นแนวทางไปสู่การปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้สำเร็จผลตามเป้าหมาย เป็นผู้นำองค์กรให้ก้าวหน้าโดยใช้ศิลปะในการโน้มนำให้บุคคลคล้อย ตาม เพื่อให้ความร่วมมือและช่วยปฏิบัติงาน ผู้นำเพียงคนเดียวจะไม่สามารถทำงานให้สำเร็จได้ แต่ความสามารถของผู้นำในการชักจูงให้บุคคลคล้อยตามและยินยอมปฏิบัติตาม ด้วยความเต็มใจเป็นส่วนสำคัญให้ งานสำเร็จในภาพรวมผู้นำช่วยให้บุคคลได้ปฏิบัติงานตามภารกิจ ในขณะเดียวกันจะช่วยสร้างพลังและแรงยึดเหนี่ยวของกลุ่มให้มั่นคง

ดาวรรุณ ถวิลการ (2564) สรุปว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการจัดการ สถานศึกษาโดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ในการจัดการศึกษาและการทำงาน

ภายในสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับบริบท และความต้องการของผู้เรียน ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีความมั่นใจ ในการใช้เทคโนโลยีและการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรอบรู้และรู้เท่าทันสื่อ โดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ผู้บริหารต้องมีการพัฒนาดตนเองอยู่เสมอ ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์การสอนที่เหมาะสม

จิระศักดิ์ ชุมภู (2564) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุตถินไทย จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุตถินไทย จังหวัดเชียงราย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการมีจริยธรรมและตรวจสอบได้ รองลงมา คือ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคิดสร้างสรรค์ 2) การเปรียบเทียบผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีความคิดเห็นต่อการศึกษาภาวะผู้นำ เชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตสุตถินไทย จังหวัดเชียงราย จำแนกตามระดับการศึกษา ภาพรวมแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมมีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

พิชญ์พิมล สุนทวงค์ (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความร่วมมือ ส่วน สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัด มหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ส่วนความ ต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ด้านการสื่อสาร ด้านความรู้ดิจิทัล และด้านความร่วมมือ 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา มหาสารคาม มีทั้งหมด 25 แนวทาง โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.93

ภูริรัตน์ สุกใส (2565) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็น รายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมดิจิทัล รองลงมาคือ ด้านการสื่อสาร ด้วยดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาบุคลากร รองลงมาคือ วิสัยทัศน์

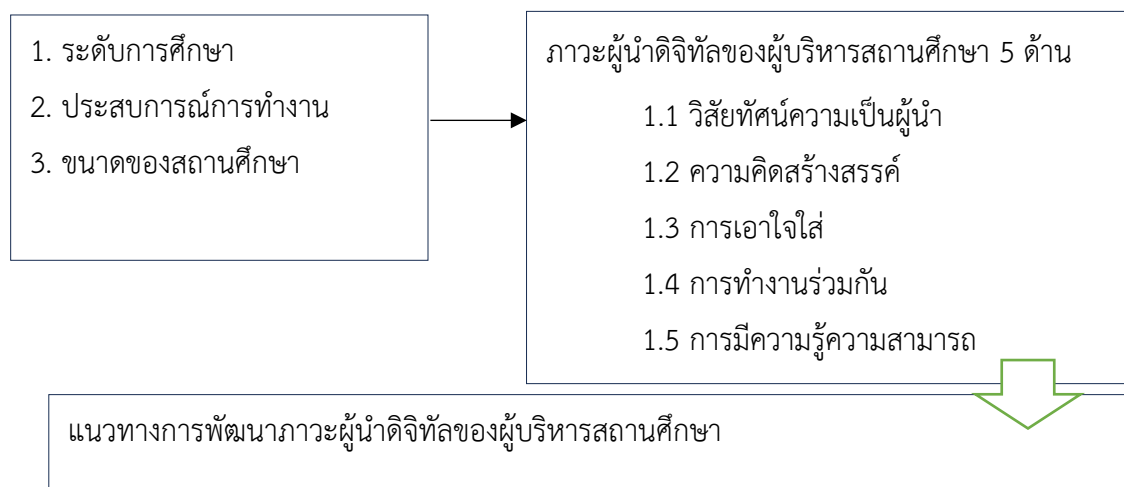
ร่วม ขององค์กร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือบรรยากาศนวัตกรรมการภายในองค์กร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่ง นวัตกรรมของสถานศึกษารับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกใน ระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิด Zhu (2016) ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ การเอาใจใส่ การทำงานร่วมกัน และ การมีความรู้ความสามารถ สามารถนำมาเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,214 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 331 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และได้โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยเพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ครั้งนี้ผู้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)

2.2 เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 7 คน โดยใช้คุณสมบัติเป็นผู้บริหารที่มีผลงานดีเด่น เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เป็นแบบสอบถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

3.1.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.80-1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.5 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3.1.6 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 50 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าเท่ากับ 0.86

3.1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

3.2 เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร นำส่งอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคุณภาพตามความเหมาะสม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน

4.2 เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยออกหนังสือขออนุญาตการเก็บรวบรวมข้อมูลนัด หมายวันและเวลาสัมภาษณ์ ใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ 10-15 นาที

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิจัยเพื่อศึกษา การพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา และประสบการณ์ ทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.1.2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

5.1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตำแหน่ง โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

5.1.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA)

5.1.5 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และ การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	19	6
ครูผู้สอน	312	94
รวม	331	100
ประสบการณ์ทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	109	33
ระหว่าง 5-10 ปี	98	30
มากกว่า 10 ปี	124	37
รวม	331	100
ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	79	24
ขนาดกลาง	120	36
ขนาดใหญ่	132	40
รวม	331	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 6 และครูผู้สอน จำนวน 312 คน คิดเป็นร้อยละ 94 นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามยังมีประสบการณ์ทำงานในระดับต่าง ๆ โดยมีผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 33 ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 37 ในด้านขนาดของโรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 24 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 36 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 40

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ	4.15	0.25	มาก	5
2	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.26	0.14	มาก	2
3	ด้านการเอาใจใส่	4.21	0.21	มาก	3
4	ด้านการทำงานร่วมกัน	4.28	0.19	มาก	1
5	ด้านการมีความรู้ความสามารถ	4.16	0.21	มาก	4
ภาพรวม		4.21	0.13	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดย $\bar{X} = 4.21$ และ S.D. = 0.13 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการทำงานร่วมกัน ซึ่งมี $\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.19 รองลงมาคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์ มี $\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.14 ด้านการเอาใจใส่ มี $\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.21 และด้านความรู้ความสามารถ มี $\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.21 ขณะที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ โดยมี $\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.25

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยจำแนกตามตำแหน่ง ทั้งในภาพรวมและในแต่ละด้าน

ด้านที่	รายการ	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครูผู้สอน		t	p-value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ	4.16	0.27	4.16	0.25	.022	.982
2	ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.24	0.15	4.26	0.14	.559	.582
3	ด้านการเอาใจใส่	4.19	0.20	4.21	0.22	.431	.671
4	ด้านการทำงานร่วมกัน	4.25	0.21	4.29	0.19	.655	.520
5	ด้านการมีความรู้ความสามารถ	4.19	0.19	4.16	0.22	.823	.420
ภาพรวม		4.21	0.13	4.21	0.13	.236	.816

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่าง ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งในภาพรวมและในแต่ละด้านนั้นไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	.035	2	.017	.285	.752
	ภายในกลุ่ม	20.045	328	.061		
	รวม	20.079	330			
ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.002	2	.001	.065	.937
	ภายในกลุ่ม	6.257	328	.019		
	รวม	6.259	330			
ด้านการเอาใจใส่	ระหว่างกลุ่ม	.002	2	.001	.006	.994
	ภายในกลุ่ม	15.095	328	.046		

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
	รวม	15.096	330			
ด้านการทำงานร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	.003	2	.002	.047	.954
	ภายในกลุ่ม	11.729	328	.036		
	รวม	11.732	330			
ด้านการมีความรู้ ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	.016	2	.008	.176	.838
	ภายในกลุ่ม	15.177	328	.046		
	รวม	15.194	330			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.006	2	.003	.177	.838
	ภายในกลุ่ม	5.718	328	.017		
	รวม	5.724	330			

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าในภาพรวมและในแต่ละด้านไม่มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ	ระหว่างกลุ่ม	.047	2	.024	.386	.680
	ภายในกลุ่ม	20.032	328	.061		
	รวม	20.079	330			
ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	.001	2	.001	.035	.966
	ภายในกลุ่ม	6.258	328	.019		
	รวม	6.259	330			

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการเอาใจใส่	ระหว่างกลุ่ม	.007	2	.004	.077	.926
	ภายในกลุ่ม	15.089	328	.046		
	รวม	15.096	330			
ด้านการทำงานร่วมกัน	ระหว่างกลุ่ม	.004	2	.002	.054	.948
	ภายในกลุ่ม	11.728	328	.036		
	รวม	11.732	330			
ด้านความรู้ ความสามารถ	ระหว่างกลุ่ม	.044	2	.022	.473	.624
	ภายในกลุ่ม	15.150	328	.046		
	รวม	15.194	330			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.008	2	.004	.217	.805
	ภายในกลุ่ม	5.717	328	.017		
	รวม	5.724	330			

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าในภาพรวมและในแต่ละด้านไม่มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

3. แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร มีดังนี้ 1. ด้านวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการสร้างและปรับปรุง นโยบายที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับครูและ นักเรียน 2. ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรมีมุมมองที่เปิดกว้างและยอมรับการทดลองและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ พร้อมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการทำงาน 3. ด้านการเอาใจใส่ ผู้บริหารควรเน้นการพัฒนาความเข้าใจและ ตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจของครูและนักเรียน 4. ด้านการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการ สร้างและรักษาวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษา 5. ด้านการมีความรู้ความสามารถ ควรเน้นการ พัฒนาและอัปเดตความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นสำคัญเพื่ออภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการทำงานร่วมกัน รองลงมาคือ ด้านความคิดสร้างสรรค์, ด้านการเอาใจใส่, และ ด้านการมีความรู้ความสามารถ ตามลำดับ ขณะที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก 1. การทำงานร่วมกัน การมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านนี้ชี้ให้เห็นว่าการสร้างทีมที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา การสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการทำงานเป็นทีมถือเป็นจุดเด่นของผู้นำดิจิทัล 2. ความคิดสร้างสรรค์และการเอาใจใส่ ความสามารถในการสร้างแนวคิดใหม่ๆ และการให้ความสำคัญกับความต้องการและความรู้สึกของผู้อื่นเป็นปัจจัยสำคัญในการนำทีมและสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ 3. การมีความรู้ความสามารถ การเตรียมความพร้อมด้านความรู้และทักษะที่เกี่ยวข้องช่วยให้ผู้นำดิจิทัลสามารถปรับตัวและตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว 4. วิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ การวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าด้านนี้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งอาจเกิดจากการขาดการสร้างและส่งเสริมวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนให้กับผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษา การมีการวิเคราะห์ที่ถ่องแท้เป็นแนวทางที่ดีในการเข้าใจและปรับปรุงภาวะผู้นำดิจิทัลเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้นในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้อง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของพิชญ์พิมล สุนทวงค์ (2565) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความร่วมมือ 2. สภาพที่พึงประสงค์ของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครูอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3. ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล, ด้านการสื่อสาร, ด้านความรู้ดิจิทัล, และ ด้านความร่วมมือ

2. ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง จากการวิเคราะห์พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเกิดจากหลายปัจจัย ได้แก่ 1. การบริหารที่สนับสนุน อาจมีการจัดทำโปรแกรมหรือนโยบายที่เหมือนกัน เพื่อพัฒนาผู้นำดิจิทัลในทุกตำแหน่งในสถานศึกษา ซึ่งส่งผลให้ไม่มีความแตกต่างที่ชัดเจนในภาพรวม 2. การเตรียมความพร้อมที่เท่าเทียม สถานศึกษาอาจมีการให้โอกาสในการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะผู้นำดิจิทัลอย่างเท่าเทียมกัน ทำให้ภาพรวมของผู้นำไม่แตกต่างกันมาก 3. วัฒนธรรมองค์กร สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นไปได้สามารถส่งผลต่อการ

พัฒนาผู้นำ การมีวัฒนธรรมที่สนับสนุนภาวะผู้นำอาจทำให้ภาพรวมของผู้นำไม่แตกต่างกันมาก การไม่มีความแตกต่างที่น่าสังเกตได้ในภาพรวมของภาวะผู้นำดิจิทัลอาจแสดงถึงการพัฒนาและสนับสนุนภาพรวมของผู้นำอย่างทั่วถึง อย่างไรก็ตาม การพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อความสำเร็จของสถานศึกษายังคงเป็นสิ่งที่ควรพิจารณาเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล สุวรรณราช (2564) ที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน การวิเคราะห์ตามประสบการณ์ทำงานพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่าง ซึ่งอาจเกิดจาก 1. การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะ การให้โอกาสและทรัพยากรในการฝึกอบรมสำหรับการบริหารจัดการปัญหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับภาวะผู้นำดิจิทัล 2. การสนับสนุนและเสริมสร้าง มีการสนับสนุนที่เท่าเทียมในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลสำหรับทุกระดับของประสบการณ์การทำงาน เช่น การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการสนับสนุนการศึกษาต่อ 3. วัฒนธรรมองค์กร วัฒนธรรมที่สนับสนุนความเป็นกลางและการเคารพต่อความหลากหลายมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล การไม่มีความแตกต่างในภาวะผู้นำดิจิทัลตามประสบการณ์ทำงานสามารถส่งเสริมให้สถานศึกษาเข้าใจและพัฒนาองค์กรได้อย่างมีระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุจาภรณ์ ลักษณะดี (2565) ที่พบว่าข้าราชการครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาการวิเคราะห์ตามขนาดของสถานศึกษาพบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเกิดจาก 1. การเน้นคุณภาพผู้นำ ทุกขนาดของสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล โดยการส่งเสริมและพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้อง 2. การสนับสนุนและการฝึกอบรม สถานศึกษามีโครงสร้างการฝึกอบรมและสนับสนุนที่เท่าเทียม ทำให้ไม่มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญ 3. วัฒนธรรมและบรรยากาศองค์กร วัฒนธรรมและบรรยากาศที่สนับสนุนการเป็นผู้นำดิจิทัลอาจมีความเหมือนกันในสถานศึกษาขนาดใหญ่และเล็ก การไม่มีความแตกต่างที่สำคัญในภาวะผู้นำดิจิทัลอาจเกิดจากการเน้นการพัฒนาและสนับสนุนภาวะผู้นำอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กวินท์ บินสะอาด (2564) ที่พบว่าผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันในภาพรวมและรายด้าน

3. แนวทางในการส่งเสริมภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

3.1 ด้านวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ จากการวิจัย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นการสร้างและปรับปรุงนโยบายที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงการพัฒนาทักษะดิจิทัลให้กับทั้งครูและนักเรียน นอกจากนี้ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมก็เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ การส่งเสริมให้ผู้บริหารมีมุมมองที่เปิดกว้างและยอมรับในการทดลองสิ่งใหม่ ๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล การสนับสนุนให้ผู้บริหารเข้าร่วมเวิร์คช็อป สัมมนา หรือโปรแกรมพัฒนาที่เน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ จะช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์และการนำเสนอแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา

3.3 ด้านการเอาใจใส่ การพัฒนาความเข้าใจและการตอบสนองต่อความต้องการและความสนใจของครูและนักเรียนถือเป็นสิ่งสำคัญ ผู้บริหารควรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้างและมีประสิทธิภาพ เช่น การเก็บรวบรวมข้อเสนอแนะและความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงที่ตรงตามความต้องการของทุกฝ่าย

3.4 ด้านการทำงานร่วมกัน ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการสร้างและรักษาวรรณกรรมการทำงานเป็นทีมภายในสถานศึกษา โดยการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลลัพธ์ในการทำงาน การจัดกิจกรรมที่เน้นการทำงานร่วมกันจะช่วยสร้างความสามัคคีและการแบ่งปันความรู้ระหว่างกัน

3.5 ด้านการมีความรู้ความสามารถ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและอัปเดตความรู้ทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การมีโอกาสร่วมการอบรม สัมมนา และการเรียนรู้ทางออนไลน์จะช่วยเพิ่มทักษะและความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลในสถานศึกษา

ด้วยการดำเนินการตามแนวทางเหล่านี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะสามารถพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการเติบโตและพัฒนาในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเพิ่มภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

1.1 ด้านวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ ส่งเสริมการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการนำทางด้านดิจิทัล โดยผู้บริหารควรจัดทำแผนกลยุทธ์ที่รวมเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกระบวนการศึกษา นอกจากนี้ ควรสร้างนโยบายที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะดิจิทัลและนวัตกรรมในโรงเรียน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

1.2 ด้านความคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนให้ผู้บริหารสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยจัดกิจกรรมที่เน้นการทดลองและเรียนรู้จากความล้มเหลว เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการลองผิดลองถูกและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการเอาใจใส่ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการฟังและตอบสนองต่อความต้องการของครูและนักเรียน โดยเสริมสร้างการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในกระบวนการตัดสินใจ การสร้างความไว้วางใจและความสัมพันธ์ในชุมชนการเรียนรู้จะช่วยเพิ่มความผูกพันระหว่างผู้บริหาร ครู และนักเรียน

1.4 ด้านการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมของครูและนักเรียนในโครงการต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ร่วมมือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

1.5 ด้านการมีความรู้ความสามารถ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัลและความรู้เฉพาะด้านผ่านการอบรมและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ควรสร้างเครือข่ายกับผู้เชี่ยวชาญและสถาบันการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการตามข้อเสนอแนะเหล่านี้จะช่วยพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็งและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในอนาคต การวิจัยครั้งต่อไปควรมุ่งเน้นไปที่การค้นหาและระบุปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยเหล่านี้อาจรวมถึงวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ ความคิดสร้างสรรค์ การเอาใจใส่ การทำงานร่วมกัน และความรู้ความสามารถ โดยการศึกษาในครั้งนี้ควรมีเป้าหมายในการทำความเข้าใจว่าปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการพัฒนาและการบริหารจัดการทางด้านดิจิทัลอย่างไร

2.2 การเจาะลึกปัจจัย การวิจัยควรเจาะลึกไปยังแต่ละปัจจัยที่ได้รับระบุ โดยสำรวจว่าปัจจัยแต่ละด้านมีผลกระทบต่อภาวะผู้นำดิจิทัลอย่างไร การศึกษานี้ควรใช้เทคนิควิจัยที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การศึกษากรณี และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดและครอบคลุม

2.3 ผลกระทบของภาวะผู้นำดิจิทัล การวิจัยในอนาคตควรเน้นการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของภาวะผู้นำดิจิทัลต่อสถานศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาผลกระทบที่มีต่อผลลัพธ์ทางการศึกษา นวัตกรรมในการสอน และความพึงพอใจของครูและนักเรียน การวิจัยนี้ควรคำนึงถึงความหลากหลายของสถานศึกษาและบริบททางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและมีความหมายมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กวิณท์ บินสะอาด. (2564). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสตูล*. วิทยานิพนธ์. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2561). *ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ*. มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- จิระศักดิ์ ชุมภู. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มสหวิทยาเขตสตูลใต้ไทย จังหวัดเชียงราย*. ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ดาวรรณ ธิวิลการ. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัล Digital Leadership*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทศพล สุวรรณราช. (2564). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนทุรี*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 7(3), 160-161.
- ทินกร บัวชู. (2562). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา*. *ครุศาสตร์สาร*, 13(2), 285-294.
- นิกร จันภิณม และศตพล กัลยา. (2562). *เทคโนโลยีการศึกษาในยุค Thailand 4.0*. วารสารปัญญาวิวัฒน์, 11(21), 304-314.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาสน.
- พิชญ์พิมล สุนทวงค์. (2565). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ภูริรัตน์ สุกใส. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิษฐ์*. การค้นคว้าอิสระ. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รุจาภรณ์ ลักษณะดี. (2565). *ภาวะผู้นำการดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบ้านบึง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกริก.
- วรวิทย์ เฟื่องพันธ์ (2561). *การศึกษาไทย 4.0 กับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก*. วารสารศึกษาศาสตร์, 29(3), 3-4.
- อภิชาติ ครอบยศ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสายงานจราจร สถานีตำรวจภูธรเมืองสกลนคร*. วารสารบัณฑิตศึกษา, 15(71), 73-79.
- Rothidsathan, B. (2016). *Policy of Higher Education*. Retrieved July 20, 2018, from <http://www.moe.go.th/websm/2016/sep/385.ht2.jpg>
- Zhu. (2016). *Five Key Elements in Digital Leadership*. Retrieved from: <http://futureofcio.blogspot.com/2015/01/five-key-elements-in-digitalleadership.html>.